

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Asia: HE 15/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tupakkalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Vuokralaiset VKL ry kiittää mahdollisuudesta lausua tupakointiin liittyvän lainsäädännön kehittämisestä.

Vuokralaiset ry keskittyy lausunnossaan asumiseen liittyvään osioon lain uudistamisesta.

Yleistä

Tupakointi on kansanterveyden kannalta riskitekijä, joka vaikutukset ulottuvat tupakoitsijan lisäksi laajasti hänen lähipiiriinsä, asuinyhteisössä myös naapureihin. Tupakointi on neuvontapuhelimessamme usein esillä siitä aiheutuvien hajuhaittojen vuoksi. Sähkötupakointi ei aiheuta vastaavanlaista neuvontatarvetta.

Asiakkaamme pitävät nykyistä tilannetta hankalana, jossa kotona ei voi tehdä valintaa puhtaan ilman hengittämisestä. Tämän päivän lainsäädännöllä asiakkaamme voivat turvata itselleen ja perheilleen savuttoman ilman vain julkisissa tiloissa kuten ravintoloissa, kouluissa ja kulkuneuvoissa.

Tilanne on takaperoinen nykyisellä lainsäädännöllä ja jatkuu samanlaisena esityksen mukaisessa lainsäädännössä. Esitetyt muutokset eivät anna riittävän selkeitä linjoja siihen, missä ja miten tupakointi voidaan asuintalossa kieltää.

Tupakoinnin aiheuttamat ongelmat eri asuntoyhteisöissä ovat erittäin merkittäviä. Tupakansavun aiheuttamat mahdolliset riskit ovat suomalaisilla hyvin tiedossa, ja niiltä halutaan suojautua. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että tupakoitsijan oikeudet talossa ovat tupakoimattomia asukasta suuremmat.

Esityksestä

Ongelmalliseksi koemme pykälän ”79 §. Tupakointikiellon määrittäminen asuntoyhteisöön” sisällön, jolla parannettaisiin tupakoimattomien asukkaiden tilannetta vain vähän, riittämättömästi.

Tupakkalain tärkeimpiä tavoitteita on suojella väestöä ympäristön tupakansavun aiheuttamilta terveyshaitoilta. Tupakointikieltojen tavoitteena on, ettei kukaan joudu vastoin tahtoaan altistumaan tupakansavulle.

Asuntoyhteisölle on laissa annettu oikeus hakea tupakointikieltoa myös asukkaiden hallussa oleviin tiloihin. Samassa pykälässä säädetään, että kyseisen tilan haltijaa pitää aina kuulla ennen hakemuksen tekemistä.

Vuokralaiset ry:n neuvontakokemuksen mukaan tupakointi on asia – hallintamuodosta riippumatta –, jota ihmiset käsittelevät erityisen

tunneperusteisesti. Laissa esitetty menettely jatkaa asuntoyhteisöissä asukkaiden jakautumista tupakoivien ja tupakoimattomien rintamaan, eikä poista tupakansavun aiheuttamien riitojen vaikutusta asumisviihtyisyyteen.

Vuokralaiset ry:n näkemyksen mukaan tupakointikieltoa ei pitäisi kierrättää kunnan terveysviranomaisten kautta, vaan päätös pitäisi voida tehdä suoraan taloyhtiöissä. Valtion kärkihankkeisiin kuuluu normien purku, ei niiden lisääminen. Kunnallisilla terveystarkastajilla ei nykyisinkään ole riittävästi resursseja asumiseen liittyvien terveyshaittojen tutkimiseen.

Jos työmäärää vielä lisätään tupakointikieltojen ratkaisemisella, osoittaa se vain lainsäädännön heikkoutta. Nykyisessä kuntasektorin säästökuurissa ei asumishaittojen hoitamiseen ole näkyvissä lisää resursseja.

Vuokralaiset ry edellyttää esitetyltä tupakkalailta myös kansalaisten kannalta selkeää linjausta, jossa kaikkia hallintamuotoja kohdellaan tasa-arvoisesti.

Lisäksi Vuokralaiset ry toteaa, että tupakansavun terveyshaittojen ja asumisviihtyisyyden välisen ristiriidan yhä aukijättäminen lainsäädännössä, on turhauttavaa. Lausunnolla oleva lainsäädäntö pitää sisällään edelleen mahdollisuuden mennä naapurin ikkunan tai parvekkeen alle tupakoimaan, jolloin asumisviihtyisyys kärsii.

Lainsäätäjällä pitää olla rohkeutta ottaa asiaan yksiselitteinen kanta, missä voi tai ei voi tupakoida.

Helsingissä 10.3.2016

Vuokralaiset VKL ry

Anne Viita
toiminnanjohtaja

Vuokralaisten asialla

Vuokralaiset VKL ry on valtakunnallinen vuokralaisten edunvalvoja.

Tarjoamme vuokra-asumiseen liittyvää asiantuntijapalvelua, neuvontaa ja koulutusta sekä jäsenillemme että muille vuokra-asumisesta kiinnostuneille.

Annamme tietoa vuokralaisen oikeuksista ja velvollisuuksista. Teemme yhteistyötä monien eri tahojen kanssa.